

“Ir. K. van der Pols, 1906 - 1995”

door Ir. H.W. Stapel

<http://rjb.x-cago.com/>

Ir. K. van der Pols
1906 - 1995

Op 24 januari 1995 overleed te Lunteren ir. K. van der Pols, van 1948 tot 1971 directeur van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij NV (RDM). Hij drukte zijn stempel op de naoorlogse ontwikkeling van dit bedrijf.

Kornelis van der Pols werd op 21 januari 1906 te Amsterdam geboren. Op 21-jarige leeftijd studeerde hij af in de werktuigbouwkunde aan de Technische Hogeschool te Delft. Later behaalde hij ook het diploma van scheepsbouwkundig ingenieur.

In 1927 kwam hij in dienst bij de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij en kort daarna werd hij chef van de onderzeebootbouw. Hij leverde een substantiële bijdrage aan de methoden voor sterkteberekeningen van onderzeeboten. In het

begin van de jaren dertig had hij de leiding bij de eerste boten die de RDM bouwde: de K XIV, XV en XVI. Na aanvankelijk alleen in de bouw van schepen voor de Koninklijke Marine te zijn betrokken, kreeg hij in 1940 als onderdirecteur de leiding van de gehele scheepsbouw. In 1948 werd hij statutair directeur en vanaf 1951 voorzitter van de directie. Van de oprichting van de Rijn-Schelde Groep in 1966 tot aan zijn pensionering in 1971 was hij president van de Raad van Bestuur van de groep die uiteindelijk naast de RDM, de Schelde en Thomassen, ook de Machinefabriek Breda, Wilton-Fijenoord en de Machinefabriek en Scheepswerf P. Smit Jr. omvatte.

De fusies die in belangrijke mate door zijn collega's van de Schelde werden gepousseerd en mede op aandrang van de overheid tot stand kwamen, brachten hem weinig vreugde. Daar Van der Pols ervan overtuigd was dat de bouw van zeer grote tankers - gezien de Japanse concurrentie - geen haalbare kaart kon blijven, werd een verzoek van het Amsterdamse Scheepsbouwbedrijf NDSM om opname in de Rijn-Schelde Groep afgewezen. Toen het Verolme Concern in 1969 in financiële moeilijkheden kwam, trachtte hij de totstandkoming van het Rijn-Schelde-Verolmeconcern (RSV) te voorkomen. Toen dit in 1971 toch moest doorgaan, ging hij teleurgesteld met pensioen. In zijn verhoor door de Enquêtecommissie RSV in 1984 heeft hij zijn standpunt hieromtrent duidelijk naar voren kunnen brengen en daarmee een stuk geschiedenis over de Nederlandse scheepsbouw geschreven.

Als bestuurder speelde Van der Pols een grote rol in organisaties in de scheepsbouw zoals Scheepsbelangen, de NVSB, de Cebosine en Lloyd's Register, alsook in de Metaalbond welke onder zijn bestuur in 1964 opging in de Federatie Metaal- en Electrotechnische Industrie (FME). Van deze Federatie was hij enkele jaren landelijk voorzitter. Hij was commissaris van de Koninklijke Hoogovens en Staalfabrieken en industrievertegenwoordiger bij de Gemeenschap van Kolen en Staal. Van 1955 tot 1964 was hij voorzitter van het hoofdbestuur van de Nederlandse Vereniging van Technici op Scheepvaartgebied.

Van der Pols bekleedde van 1963 tot 1969 het voorzitterschap van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD). Voor de huidige structuur van de partij is hij mede de architect geweest. Na zijn aftreden ontving hij het erelidmaatschap van de partij. Het technisch onderwijs droeg hij een warm hart toe. Van de Vereniging 'De Technische School' was hij van 1951 tot 1975 voorzitter en vervolgens erelid. Als deskundige op het gebied van stoomtechniek en wateropvoerwerktuigen was hij van 1950 tot 1981 voorzitter van de Stichting De Cruquius en daarna erelid van de Raad van Advies. Een actieve rol vervulde Van der Pols binnen het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam. Van dit genootschap werd hij in 1952 als lid aanvaard. Reeds twee jaar later, in 1954, werd hij benoemd tot Directeur, een

functie die hij tot 1982 met veel enthousiasme en grote inzet heeft vervuld. Voorts bekleedde hij verschillende malen de twee-jaarlijkse positie van President-Directeur. Zijn speciale belangstelling ging uit naar stoommachines. Voor het genootschap hield hij voordrachten over de stoommachines van Newcomen en van Watt; hiervan had hij demonstratiemodellen laten ontwikkelen. Van de 'Blijdorpse stoommachine' van Steven Hoogendijk werd op instigatie van Van der Pols een model vervaardigd, dat aan het Historisch Museum werd overgedragen ter plaatsing in 'De Dubbelde Palmboom'. Als publicatie van het Bataafsch Genootschap verscheen van zijn hand *De ontwikkeling van het wateropvoerwerktuig in Nederland, 1770-1870*. Ook schreef hij het boek *De Alexanderpolder drooggemalen*, dat verscheen in de kleine reeks van het Historisch Genootschap Rotterdamum.

Hierboven zijn slechts de meest in het oog lopende activiteiten van Van der Pols vermeld. Verschillende malen ontving hij een onderscheiding. Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de RDM in 1952 werd hij benoemd tot officier in de orde van Oranje-Nassau. In 1959 volgde zijn benoeming tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw. Uit handen van de Amerikaanse ambassadeur in Nederland ontving hij in 1963 de Pieter Stuyvesantprijs wegens verdiensten voor de versterking van de Nederlands-Amerikaanse betrekkingen op cultureel en economisch gebied. Vanwege zijn verdiensten voor het openbare leven ontving hij in 1971 de Van Oldenbarneveltpenning.

Van der Pols was een zeer intelligent en veelzijdig man met een ongelooflijk geheugen. Hij kon snel allerlei situaties doorgronden en dan zijn conclusies trekken. Daarbij had hij de gave behoedzaam anderen hun inbreng te laten doen alvorens hij een eindoordeel formuleerde. Hij was zo een uitstekend bestuurder. Een probleem voor hem was, dat hij ook met veel niet zo zeer begaafden en ook grove figuren moest functioneren.

Hij had zeer brede interesses, was uitermate belezen en een goed musicus. Zo speelde hij als bassist jarenlang in de Koninklijke Orkestvereniging 'Symphonia'. Door zijn interesses kon hij de werf vergeten als hij naar huis ging. Ruim veertig jaar woonde Van der Pols in het Tuindorp Heijplaat, waar hij steeds een oog hield op de royale ondersteuning van allerlei activiteiten op sport- en cultureel gebied. Het fanfarekorps 'Dockyard' sprong daarbij het meest in het oog.

Allen die hem hebben gekend, zullen hem herinneren als een zeer sympathieke persoonlijkheid.